

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
Helyben: Negyedévre 3 korona.
Egészévre 12 „
Vidékre: Negyedévre 5 „
Egészévre 20 „

Felolós szerkesztő:
Rudnypánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyeszedem ára 4 fillér. ==
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

Gróf Andrassy Gyula levele.

Irta: ifj. Ábrányi Kornél.

— jan. 5.

Gróf Andrassy Gyula pünkösdi levele, melyet a bécsi Neue Freie Presseben közölt, a kommentároknak egész özönét vonta magán.

A legtöbbben természetesen csak az első olvasásra hoztak felületes ítéletet; s úgy az osztrák, mint a magyar sajtó organumainak tulajdonos többségéről konstatálni lehet, hogy gróf Andrassy Gyula akcióját részint nem tudták, részint nem akarták megérteni.

Azokról, akik nem tudták megérteni, nincs mit mondani. Ezek épp oly rövid észszel ítélnék Andrassy-ról, mint amily rövid észszel készülnek egész politikájukkal a falnak menni. Azok azonban, akik nem akarták megérteni, sokkal kellemetlenebbül vannak érintve Andrassy levele által, hogysen kedvet éreznének ennek bevallására. Azért ma-

radnak azon az állásponton, hogy az Andrassy levelének első része, melyben a közös hadsereg egysége és német szolgálati nyelve mellett tör lándsát, ellentétben áll a másik részével, melyben azt követeli, hogy ami az 1867-diki közjog alapján ki van fejezve az önálló magyar államiságban, ugyanaz ki legyen fejezve a közös hadsereg benső szellemében is.

Természetes azonban, hogy ez az ellentét csak azoknak a fejében van meg, akik Andrassy akcióját nem akarják megérteni s akik arra ébredtek, hogy abban a politikában, mely a katonai körök rideg non possumusát kész minden eszközzel győzelemre vinni, gróf Andrassy Gyulára nem számíthatnak.

S valójában gróf Andrassy Gyula ezzel a levelével nem is akarhatott mást, mint megértetni ezekkel, hogy ő igenis segédkezet nyújt az obstrukció leszerelésére vagy leverésére mindaddig, míg ez nem jelenthet mást, mint az alkot-

mányos princípiumok diadalát a forradalmi tendenciákkal szemben, de nem kapható arra a politikára, melyben az obstrukció levevése az ugynevezett katonapártnak győzelmét jelentené.

Andrassy levele azt hangsúlyozza a sorok között, hogy az a harc, mely most folyik, a magyar nemzetnek adandó engedmények nélkül nem verhető le.

Igaz, hogy distingvál. Az engedményeket nem a kisebbség, hanem a többség számára követeli; s nem a leszerelés megvásárlásának alakjában, hanem a győzelem utólagos megpecsételése gyanánt. S ha nem is a hadsereg egységének rovására, de mindenesetre összhangban a paritással.

S lássuk, mik lehetnek az Andrassy akciójának prektikus következményei?

Elsősorban az, hogy az az áramlat, mely magában a szabadelpártban kezdődött meg, mely a Széll Kálmán passzív ellentállásával

Ifjuság.

Irta: Wilde Oszkár,*

(Lord Henry wotton a könyv skeptikusa megismerkedik a hőssel, aki a szép férfunak mintaképe. A lord kertjében találkoznak, ahol a következő beszélgetés fejlődik ki köztük:

— Menjünk az árnyékba és üljünk le — mondja Henry Lord. — Ha tovább is ebben a hőségben marad, megváltozik arcának színe és Bazil nem fogja tovább festeni. Nincs értelme, hogy megégettese arcából. Ez nem jól illenék önnek.

— Bánom is én — felelte Gray nevetve, miközben a kert sűrűjében leült a padra.

— Csak ezt kellene bánni, csak ezzel kellene törődnie.

— És miért?

— Mert csodálatosan fiatal: és a fiatalság az egyedüli kincs, amelynek értéke van.

— Nem veszem észre.

— Oh, persze, hogy nem veszi észre, most nem. De majd akkor, ha

* A híres szerzőnek Dorian Gray című leghíresebb művéből.

őreg és ráncos lett, ha a gondolat bárázdákat szántott majd homlokára és a szenvedély esunya lángokkal égette tönkre ajkát. Oh akkor majd érezni fogja, borzasztóan fogja érezni. Most mehet ahová kedve tartja. Megbűvölni a világot. De így fog-e ez maradni? . . . Ön, most csodálatosan szép, Gray ur, ne ráncolja össze a homlokát! Mert amit mondok, igaz. És a szépség több mint génusz, mert nincs szépsége magyarázására. A világ nagy tényei közé tartozik, mint a tavasz vagy mint a hold ezüstsarlójának visszfénye a sötét vizekben. Nem lehet megtámadni. Isteni joga van az uralkodásra. Fejedelmekké teszi azokat akiket ékesít. Ön mosolyog? Oh, ha egykor elfogja veszíteni, nem fog többé mosolyogni . . . Az emberek ugyan azt mondják, hogy a szépség felületén van. Lehet. De hiszen a gondolat még inkább ott bolyong. Az én szememben a szépség a csodák csodája. Csak az ostobák nem ítélnék a látszat után. A világ titka a láthatóban rejlik, nem a láthatatlanban. Igen, Gray ur, önhöz kegyelmesek voltak az Istenek. De amit az istenek adnak, csakhamar vissza is veszik. Csak

kevés esztendeje van, uram, arra, hogy igazán teljesen és egész életet éljen. Ha ifjusága elmúlik, eltűnik szépsége is és hirtelen arra ébred, hogy vége a diadalok idejének, vagy olyan alacsonyabrendű győzelmekkel kell megelégednie, melyek multjának emlékeit még keserűbbekké teszik, mint a veszteségek. Minden lenyugvó nap valami félelmeteshez viszi közelebb. Az idő egyre és hevesen ostromolja rózsáit és liliumjait. Halovány lesz, arca beesik, tekintetének tüze elhamvad. Iszonyuan fog szenvedni. Oh használja ki az ifjuságot, míg el nem múlik. Ne parazolja el napjainak arányát ne hallgasson az unalmasokra, ne sieszen azok segítségéért, akik amugy is elveszték; ne dobja el életét a balgákért, és sokakért, a közönségesekért. Mindezek korunknak beteges céljai, hamis ideáljai. Éljen! élje a csodáknak az életét, mely önben rejtőzik! Semmitől se tartsza meg magát, semmit se engedjen tovasuhanni. Hajszoljon mindig új érzéseket. Ne éljen . . . Ti hedonizmusra volna korunknak szüksége. Ön látható szimboluma lehetne. Ön mindent megtehet szépségével. A

Legolcsóbb bevásárlási forrás vasárunkban Nánassy Lajos elsőrendű vasüzlete Kereskedelmi Iparkamara épület, a hol rudvasak, fekete és horganyozott l. s) Nádasdi fedéllemezek, acél dobsínek, angol és Krausz-fele impregnált gépszijjak, gummilemezek, vízszintező üvegek, olaszkendő, csepű, rétegfém a legolcsóbb árban kaphatók. — Az összes vasáru, konyhafelszerelési cikkek elősmert régi jobbirnevű, nagy raktára. (Alapított 1882.) — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Debrecen nyomtatott László József könyvnyomdájában.

szemben az erős kezek rendszerét hangsúlyozza, megállásra van kényszerítve. Mert most már bizonyos, hogy Andrassy Gyula, aki levelében nem tett ugyan mást, mint egyszerűen levonta idős gróf Andrassy Gyula utolsó beszédének konzekventiáit — mégis világosan jelzi levelében, hogy a Széll Kálmán esetleges visszalépése után nem haladhatna egy uton azokkal, akik csak az erős kezek érvényesítésére gondolnak és semmi másra.

Andrassy-nak ez a levele nemcsak Széll Kálmán melletti állásfoglalás, hanem tüntetés Apponyi mellett is.

Mert a levél lényegében nem más mint az Apponyi régibb állásfoglalásának helyeslése.

Azzal a ténnyel tehát mindenkinék számolni kell, hogy egy non putarem esetén, akár alulról jöjjön az, akár felülről: a szabadelpártnak az a része, mely Apponyi és Andrassy körül csoportosulva támogatja a Széll kormány politikáját és taktikáját — együtt fog maradni s együtt fog operálni. S ha ez a rész talán nem is lenne többségben magában a szabadelpártban, de az bizonyos, hogy enélkül sem a jelenben sem a jövőben sem többséget csinálni, sem többséget képzelné nem lehet.

Andrassy levele után tehát kizártnak kell tartani, hogy Apponyi visszavonuljon az elnöki székből, valamint azt is, hogy Széll Kálmánt akár alulról, akár felülről bármilyen non putarem érhesse.

Ellenben nem lehet kizártnak

világ az öné — egy tavasz tartamára... Mihelyest megírtam láttam, hogy ki lehetne. Annyi megbüvölöt láttam önben, hogy szükségét éreztem annak, hogy elbeszéljek önnek valamit — önről. Az ötlött eszembe, hogy milyen szomorú dolog volna, ha ön elfecsérelődne. Mert hiszen oly rövid ideig fog ifjusága tartani — olyan nagyon rövid ideig! A mezei virágok tömege elhervad, de újra kivi-rázzik. A bab virágai júniusban éppen olyan aranysárgák lesznek, mint ma. Néhány hét múlva bibor csillagok fognak az iszalagon lebegni és levelének zöld éjszakájában évről-évre újra és újra ott fognak tündöklenni ezek a csillagok. De a mi ifjuságunk sohasem tér többé vissza. Az öröme az az érverése, mely huszéves korunkban villan végig, elbágyad és ellustul. Tagjaink nehezek lesznek, értelmünk eltompul. Testrészekből összerótt utálatos bábokká leszünk, akikben csak emlékezés kísért... Azoknak a szenvedélyeknek emléke, amelyekről gyáván visszariadtunk és azoknak a kísértéseknek emléke, melyeknek nem mertünk engedni. Ifjuság! Ifjuság! Az ifjuságon kívül nincs semmi becses a világon?

tekinteni azt, hogy gróf Andrassy Gyula levele után az obstrukció higgadtabb elemei kezükbe fogják venni a szituáció elintézését. Annál is inkább, mert a függetlenségi-párt az ő legutóbbi nógrádi győzelméből is láthatta, hogy a tiszta választások rendszere még mindig él és csak az obstrukciótól függ, hogy a jövőben is életképes maradjon.

Ünnep után.

Saját tudósítónktól.

Budapest, jun. 4.

A pünkösdi ünnepek után mindenki felüdülve tért vissza a néhány napi falusi pihenőből, csak az obstrukció maradt kedvetlen és álmos. A tegnapi ülésről még csak az előre hirdetett hangzatos témák is, melyeket egyes lapok lanciroztak szép esendesen elmaradtak. Sem a berlini kacsa, sem a bécsi kéz, sem a zágrábi boeskor nem mutatkozott a látóhatáron.

Széll Kálmán miniszterelnök, aki 4 napot töltött Rátóton, annyira csak a pihenésnek élt, hogy még nélkülözhetetlen jobb kezét: báró Skérletzet sem vitte el magával. Jobban mondva, annyi terhes munka után kedves vitkárjának is megengedte, hogy a pünkösdi ünnepeket a saját családja körében tölthesse el.

A miniszterelnök a négy nap alatt ugyyszólván lapokat sem olvasott s a gróf Andrassy Gyula szenzációs levelén kívül alig vett másról tudomást. De azért a négy napi pihenése sem mulhatott el gondok nélkül. Az egyik gondja az volt, hogy gróf Széchenyi Gyula, a király személye melletti miniszter súlyosan megbetegedett s állapotáról az ünnepek alatt aggasztó hírek érkeztek, melyek Széll Kálmánt nemcsak mint a kabinet fejét, hanem mint a miniszter személyes barátját is nagyon nyugtalanították. Szerencsére, a felség személye melletti miniszter állapotában tegnap javulás állott be, ami remélhetőleg tartós lesz.

A rátóti üdülés alatt találkozott Széll Kálmán miniszterelnök Frigyes főherceggel, akivel állítólag nagyon szíves és intim beszélgetése volt. A főherceg a legnagyobb barátsággal tüntette ki a miniszterelnököt s politikáját azzal dicsőítette, hogy nagyobb esend és rend régen nem uralkodott az országban, mint jelenleg. Holott az obstrukció szónokai és hírlapjai szerint az egész ország lázasan forrong az elégtelenségtől.

A nógrádmegyei képviselőválasztás eredménye volt az egyetlen, a mi a pünkösdi szünetek alatt kissé bántotta Széll Kálmánt. Mert az ellenzéki lapok ugyanakkor hirdették a kormány erőszakosságát, mikor éppen ellenzéki tényezők követték el ezt. A korteskedésekről már eddig is kiderítették, hogy az a terrorizmussal határos volt és magukat a vármegyei közegeket is megfélemlítette.

Gróf Apponyi Albertre — mint mondják — igen jó hatást tett gróf Andrassy Gyula levele, melyben Andrassy sok dologban közeledett Apponyhoz. — Ugy mondják, hogy ez a levél végleg kiüzte Apponyi fejéből lemondását. Apponyi ma több bizalommal néz a jövőbe, mint annak előtte. S annál is inkább, mert a gróf Andrassy Gyula levele az obstrukció komolyabb tényezőire is mélyebb hatást gyakorolt. A tegnapi ülésen fel is tűnt, hogy Koesuth Ferenc gróf Andrassy Gyulával egy óránál tovább tanácskozott a jobboldali folyosón.

Az ex-lex második hónapja tehát azzal az impresszióval kezdődött, hogy ennél a hónapnál semmiesetre sem fog tovább tartani. És ha megszűnik, akkor a többi kérdés megoldása is követni fogja.

g. b.

48.

Nem a dicső emlékezetű történelmi időszakot akarjuk aposztrofálni, nem ezt jelenti a közleményünk élén álló szám, hanem azon törvényhatóságok számát, a melyek az obstrukció ellen nyilatkoztak. Nem beszélünk nagy garral a közvélemény megnyilatkozásairól, csupán egyszerűen konstatálni kívánjuk, hogy ime az ország törvényhatóságainak több mint fele elítélte azt a kárhozatos játékot, a melyet az ellenzék az ország legéletbévágóbb érdekeivel, legszentebb tulajdonának, az alkotmányosságnak veszedelmére üz. Ha az ellenzék nem találná a törvényhatóságok tiltakozásait oly nagy fontosságú dolognak, mint a miyennek mi, fájdalmas meglepetésének nem adott volna olyan kifejező hangokat.

A mene, tekel aggodalommal tölti el az ellenzékot és aggodva gondol a jövőre, a midőn ezuttal nem a titkos, hanem nagyon is nyilvánvaló kéz felírja a rémes jóslat harmadik, elítélő szavát: ufarzin!

A 48 tiltakozó törvényhatóság névsora a következő:

I. Vármegyék. 1. Arad vármegye. 2. Árva vármegye. 3. Aranyos Torda vármegye. 4. Bars vármegye. 5. Bács-Bodrog vármegye. 6. Baranya vármegye. 7. Bácsó vármegye. 8. Bihar vármegye. 9. Borsod vármegye. 10. Csongrád vármegye. 11. Esztergom vármegye. 12. Fogaras vármegye. 13. Gömör vármegye. 14. Hunyad vármegye. 15. Krassó-Szörény vármegye. 16. Komárom vármegye. 17. Kis-Küküllő vármegye. 18. Liptó vármegye. 19. Maros Torda vármegye. 20. Máramaros várm. 21. Nógrád vármegye. 22. Nyitra várm. 23. Pozsony várm. 24. Sáros vármegye. 25. Somogy vármegye. 26. Sopron várm. 27. Szolnok-Doboka vármegye. 28. Temes vármegye. 29. Tolna várm. 30. Torontál vármegye. 31. Trencsén várm. 32. Turóc várm. 33. Ugoesa vármegye. 34. Udvarhely vármegye. 35. Ung vármegye. 36. Vas vármegye. 37. Verőce vármegye. 38. Zólyom vármegye. 39. Zemplén vármegye.

II. Városok. Zombor Pozsony, Kassa, Késmárk, Komárom, Győr, Sopron, Temesvár és Versec sz. kir. városok.

Balkányi Antal

fényképezési
műterme...
PIAC-U. 81.

o o o **Specialista** o o o
gyermek felvételekben.

A vetések állása.

— június 5.

A földmívelési miniszter jelentést tett közzé a vetések állásáról. Az ország mezőgazdasági állapotáról a gazdasági tudósítók észleletei alapján nyerünk értesülést és — sajnos: tények nyomán — olyannyira összevegyül a jó híradással a rossz, hogy nem igen tudjuk az első pillanatban: a mérleg a jókedvünk, avagy félős várakozásunk felé billent-e.

Általában el lehet mondani, hogy a vegetáció türethetően haladt az eső hatása alatt s a vetések állása, úgy az ősziekben, mint a tavasziakban kielégítőnek mondható.

Az őszi buzavetések türethetők az ország nagy részében, a későiek azonban nagyon sok helyütt foltosak, ritkák s bizony gaz és gyom is van bennük; a koraiak legnagyobb részét szépen bokrosodtak.

Az őszi rozs és kétszeres fejlődésére a mostani időjárás éppen nem kedvező, mert az ország egyes részein, a hajnali órákban a levegő lehülése folytán állandó dér van. Az őszi rozsvetés átlag nem kielégítő, sok közte a gyenge, ritka és a foltos.

Az őszi árpa némely helyen már a kalászát is kihányta; a tavaszi néhol már szárba hajt és jól bokrosodik. Igaz ugyan, hogy a gaz meg a gyom némely helyen burjánzik — mégis kielégítőnek látszik a vetés.

A zab az utolsó időben nagyon javult. A vetések zöldek, már bokrosok. Itt ott ugyan a gyom és az acat továbbá a férgek és rovarok pusztítanak — de gyomlálás által ez ellen is sikerrel lehet védekezni.

A repce-vetések az ország különböző részében különbözően állanak. Az idej repcetermés még a normálnál is gyengébbnek ígérkezik. Az ország nagy részében, kivált az Alföldön a repce már elvirágozott és érésnek indult.

A tengeri fejlődésére az utóbbi esőzések nagyon jótékonyan hatottak, azonban a múlt heti fagy és dér következtében egynémely helyen újra kell vetni, mert az eddigi vetés kifagyott. A tengeri első kapálásra már megindult.

A dohányt még folyton ültetik; az eddig ültetett palánták jól fejlődnek, a korábbiakat meg már kapálják is.

A kerti vetemények majdnem mindenütt nagyon szépen gyarapodnak — néhol ugyan a múlt heti hűvös idő megártott.

A korai bab és borsó már virágzik. A lencse nagyon szépen fejlődik. A káposztát még mindig ültetik és különösen azokon a helyeken, ahol nagy esőzések voltak szép eredmény várható. A férgek és a rovarok némely helyen kárt okoznak, kivált az erdélyi részben a földi bolha.

A köles, a tatárka, a kender és a len meg a komló kielégítő, bár helyenkint gazos.

A korai burgonya nagyon szépen fejlődik, az Alföldön azonban a múlt heti dér miatt károsodott.

A cukorrépa kapálása folyamatban van, a férgek és rovarok pusztítása miatt némely helyen újra vetették.

A takarmányrépa általában jól indul, azonban a fagy és a rovarok pusztítása miatt itt-ott újra kell vetni.

A szőlőkben a múlt heti hideg itt-ott nagyobb károkat okozott és a jégeső is nagyon ártott a venyigéknek. A szőlőket országsszerte kapálják és permetezik, néhol már kötözik is.

A mesterséges takarmányokat mindenfelé kaszálják már s az eredmény kielégítő, habár néhol a sok eső rontott a kvalitáson. A réti füveknek az esőzések nagyon használtak, már meglehetősen sűrűek és magasak.

A gyümölcsfák termés-kilátásai némely helyen — sajnos — kedvezőtlenek, kiváltképp a hegyi vidékeken, ahol a télfagy tönkre tette a gyümölcsfákat; az Alföldön ellenben, — különösen alma és körte félékből jó termés várható.

Látjuk tehát ebből a kimutatásból; hogy a termési kilátások nem épp olyanok, amelyek miatt már most busulásnak kell adni a fejünket, de viszont nem szabad annyira optimistáknak sem lennünk, hogy akkor, midőn a gazdasági tudósítók jelentésében ugyszólván egyetlenegyszer sem olvashatunk más jelszót, mint legfeljebb, hogy a kilátások türethetők vagy kielégítőek — hogy ekkor már jóelőre felpattanjunk a legvérmesebb reménykedés paripájára.

A dér és kőd szörványosan elég sok kárt okozott, a gyümölcs is szenvedett, főképp a felvidéken, ám annyi bizonyos, hogy a kritikus részén a tavaszi időjárásnak már tulvagyunk.

Adja az isten, hogy ne kelljen beszámolni váratlan csapásokról: megérdemli ez az ország tulontulís, hogy végre is szép napok virradjanak reá és nem lehet, nem szabad oly nagyképűnek lenni — hogy az általános pangás javulását mástól várjuk — legalább részben — mint a jó terméstől.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, június 4.

A három vitarendező szent férfiú: Kubik, Leszkay és Rátkay vésztjóslo arccal ültek össze ma reggel és azon tőprengtek mittevő legyenek. A szónokok fogynak, egyre fogynak. Nagylélekzetű kuruc aig van 1—1, a nyár meg messze van és sokáig tart, hogyan kell tehát időt nyerni.

Nosza közzéjük termett jó Olay Lajos. Eddig ugye igen volt alkalmam diskurálni, — majd tüzelek én hoinap a napirend előtt, csak vegyétek elő a bizalmi feliratokat. A fővitacsinalok arca felderült.

— Hah! Ez az! Egy kis napirend előtti parázs vital Ez már régen volt!

Es csináltak vitát a napirend előtt vagy másfél óra hosszat beszéltek a derék kurucok és tüzelték egymást. Aztán megveregették a Babó Mihály vállát.

— No Miska, most már kibeszélheted az ülést, csak másfél óráig kell beszélned.

Es Babó Mihály beszélt tüzzel, hévvel, Gabányi minden öt percében helyeselt és aztán hirtelen felkiáltott, csak 36-an vagyunk. O vigyáz ugyanis a ház határozatképességére.

A folyosón mind nagyobb hitelt nyert a híresztelés, hogy a képviselőházat rövidesen feloszlatják. — Ha az ellenzék még júniusban fel nem hagy az obstrukcióval, úgy júliusban képviselőválasztás lesz. Bizonyosat azonban nem lehetett meg tudni, mert a kormány ezt az eszközt bizonyára csak mint ultimátíót tartogatná fenn.

Részletes tudósításunk itt következik.

Elnök: Tallián Béla.

A kormány részéről jelen van:

Szell Kálmán, Plósz Sándor Cseh Ervin és báró Fejérváry Géza.

Elnök megnyitja az ülést és bemutatja a kérvényeket és feliratokat.

A bizalmi feliratok.

Kecskeméthy Ferenc: Kifogásolja a torontálmegyei feliratot, mert azt erőszakkal törvénytelenül határozták el. — Kéri a házat, hogy ne vegye tudomásul ezt a torontálmegyei feliratot. (Zaj.)

Kubik Béla: Nem válik dicsőségére a szabadelvűpártnak.

Justh Gyula: A békési főispánt azonnal el kellett volna mozdítani. (Zaj.)

Szell Kálmán miniszterelnök különösnek tartja Kecskeméthy felszólalását. Hiszen a torontálmegyei feliratot 400 nál több szóval határozták el 6 szavazat ellenében, Hogy lehet itt erőszakról beszélni. (Élénk tetszés jobbról.)

Olay Lajos: Komolyan veszi a jog törvény és igazságról szóló programot. De a békési főispán eljárása igazságtalanság és törvénytelen volt. Nem türethető, hogy Lukács György egy pillanattig is főispán maradjon. (Nagy zaj. Helyeslés a szőlbalon.)

Förster Ottó: Bánffy kreatura.

Szell Kálmán miniszterelnök: Megtartotta mindig és megtartja programját. A mi Lukács főispán eljárását illeti, azt feleli, hogy lehet valakinek téves nézete, de bizonyos, hogy az obstrukciót pártolók nem voltak többen, mint azok, a kik elítélték. A felebbezést a törvény alapján fogja elbírálni. (Élénk helyeslés.)

Olay személyes kérdésben kijelenti hogy a békési főispán eljárása boirányos törvénytelen volt. Kétszer követte el. Először, mikor mint elnök is szavazott.

Kubinyi Géza: Minden jogász igazat ad neki. (Zaj.)

Kubik Béla a ház elé tartozónak tartja a dolog megvitatását. Azért hozták szóba.

Felkiáltások a jobb oldalon: Hogy teljék az idő? (Derűtség. Zaj.)

Kubik: Dehogy azért, akkor szavaznánk. Csak célszerűségi okból hozzák ezt a dolgot szóba. (Derűtség.)

Rátkay László szóba hozza azt, hogy a király a mosoni főispán előtt elítélte az obstrukciót és ezzel beleavatkozott a politikába. Ez adta az impulzust a törvényhatóságoknak arra, hogy elítélő nyilatkozatokat hozzanak. A király szavairól szóló hirt nem cáfolták meg. Kérdi, igaz-e, hogy a főispánok a miniszterelnöktől bizalmas rendeletet kaptak a bizalmi nyilatkozatok provokálására?

Szell Kálmán miniszterelnök: A király nem mondott mást, mint a mit szóló áprilisi nagy beszédében megmondott és nem mondott egyebet, mint a mit a szóló és az egész kormány vall. A király nyilatkozata pedig annál kevésbé lehetett befolyással a törvényhatóságokra, mert akkor már 47 törvényhatóság tett bizalmi nyilatkozatot és itélte el az obstrukciót. Kijelenti, hogy semmiféle bizalmas rendeletet sem adott ki a bizalmi nyilatkozatok megtételére. Azok úgy keletkeztek, mint a hogyan keletkezniök kell. (Élénk tetszés.)

Kecskeméthy és Molnár Jenő néhány megjegyzése után

a ház tudomásul vette a kérvények elintézésére vonatkozó előterjesztést és azokat bizottsághoz utasította.

A miniszterelnök jelentése.

Babó Mihály a békési és torontálmegyei feliratokról szól elsőb és azokat törvénytelennek mondja. Az állami szám-

vevőszék jelentése is törvénysértés, a mely ellen tiltakozik. Addig fognak küzdeni a törvénytelen ségek ellen, a míg az egész ház egyet nem fog érteni abban, hogy azokat túrni nem lehet többé. Itt a kormány és az állami számvevőszék összejátszott. Ezt a bűnös összejátszást meg kell torolni. (Zaj a szélbalon.) Idézi az állami számvevőszékről szóló törvényt.

Gabanyi Miklós: Elnök ur, csak 36-an vagyunk!

Förster Ottó: Harminchét és felen. (Derültség)

Elnök megolvassa a jelenlevőket és jelenti, hogy a ház határozatképes.

Babó Mihály a nemzeti követelményekről szól és azt mondja, hogy az obstrukció többé csekélységekkel meg nem elégszik, hanem harcolni fog, míg a nemzet jogos igényei ki nem elégítetnek. Ezután **Andrássy Gyula** gróf pünkösdi majd **Hódossy Imre** cikkeivel foglalkozik és szomorúnak tartja, hogy akadnak komoly politikusok, a kik a nemzet jogairól önként lemondanak. A katonai kérdésekről szól hosszabban és a miniszterelnöki jelentést visszautasítandónak tartja. Vészivel polemizál.

Barabás Béla: Beszélhetsz jó vitéz, senkisémet hallgat rád! (Derültség. Zaj.)

Ugron Gábor: Csendet kérünk, legalább hallgatni akarjuk mi (Zaj.)

Elnök csendet kér.

Babó folytatja beszédét a kiegyezés elleni támadással.

Babó után **Szell Kálmán** és **Fejérváry báró** válaszoltak két minapi jelentéktelen interpellációra.

Ezzel az ülés véget ért.

Agról-ágra.

I. János és az esernyő.

Zuhogott a város fölött az Isten áldása, mintha csak dézsából öntötték volna.

Aggódva néz ki az ablakon a Csapó utcai egyik ház urnője s arra gondol, hogy jön ebben a záporban haza most a kis Erzsike a felsőbb leányiskolából? De a másik pillanatban vidáman kiáltja:

— János, János!

János pedig a házi szolga hamarosan előkerül.

Az urnő esernyőt nyom a markába, hogy vigye el a kisasszonykának, mert különben csurromviz lesz, míg az iskolából haza ér.

Fél óra múlva pedig Erzsike mégis meg lehetőszen — a már lassuló esőben — megázva ért haza.

— Hát János nem volt érted? Kérde az aggódó mama.

— Nem láttam! Szól durcásan a ház serdülő virága. Igazán nem szép töletek mama még egy esernyőt is sajnálni?

— De lelkecském, én elküldtem.

Azzal kinéz az urnő a kapualjába, mintha valami arra ösztökölne, s majd sóbálványá marad, mikor látja, hogy János kényelmesen pipálva áll a kapu bolthajtása alatt s míg hóna alatt az esernyőt szorongatja, lopva az eget nézi.

— Hát te mit csinálsz? rivall rá bosszusan az urnő.

— Várom míg eláll az eső — válaszolja János, — hogy elvihessem az iskolába a kisasszonyka esernyőjét!

II.

A néger és a debreceni hőség.

Van abban valami igazság, hogy a paraszt ember bár mezitláb jár, sohase fél a náthától, de ha rákapott a cipőre, menten köhögős lesz a legkisebb levegőváltozástól is. Hát ez így van mindenkivel, hogy a kultura kényesít?

Im egy debreceni példa. Most, hogy két daltársulat is mulattatja a t. közönséget nálunk hát nincs lija az exotikus alakoknak sem. A minap aztán a Bika kávéházban bejön közülök néhány, körül néz s már-már letűne, hanem nagyok tartván a hőséget nagy orffintorítások között a kertbe mentek. Látva ezt egy élecs polgártársunk, bosszusan kiált fel:

— No nézze meg az ember, kíváncsi vagyok rá, hogy ezek a Nubiai főnségek a Nilus partján és lack cipő nélkül, mikor még a mamájuk bőrében jártak, hogy hát izé... Akkor is ilyen fene kényesek voltak-e?

III.

Fogadjunk, hogy van!

Ott ülünk a déli pikoló mellett, az Arany Bika kávéházának mondván csinált utcai kertjében Csupa vidám, bohém-ember mindannyi, csupán egyikünk mereng el most is, a költészet örök világában.

— Kérek egy krajeárt! szólal meg egy csöpp 4-5 éves, mosolygó és tolakodóan kedves utca gyerek.

— Minek a' neked? kérde egyik jókedvű bohém-fiu.

— Hát fára.

— Hisz a fa is árnyékba vonulna most, ha tehetné.

— De a ház hideg! válaszolja a csöpp akasztófa-gyakornok.

— Már ha hideg is, de a legnagyobb baj hogy magamnak sincs krajeárom.

A gyerek azonban nem jön zavarba s a legmerészebb akasztófa humorral vágja ki mosolyogva:

— Fogadjunk, hogy van!

EGYHÁZ és ISKOLA.

Tornavizsga a Svetits-intézetben.

Városunk e jóhírű és elsőrendű leánynevelő intézetében tegnap d. u. 5 órakor volt az évről vizsgálatokat évenként megelőző torna vizsga, mely a tanügybarátok és szülők rendkívüli érdeklődése és megelégedése mellett mintegy fél 7 órakor este ért véget.

A leánynevelő intézet olyan kiváló vezetés alatt áll és oly rendkívüli sikert mutat fel a leánykák erkölcsi és tudományos nevelésének minden irányában, hogy igazán izléstelenek volnánk, ha ez alkalommal is többet mondanánk, mint-hogy ezen vizsga is kitűnően és kiváló eredménnyel végződött.

Kétszeres dícséret illeti pedig ezért a derék tanítótestületet, mert a testi nevelés gondos és szakszerű ápolása — főleg korunkban — szinte megbecsülhetetlen tanítói érdem.

A vizsga maga, az intézet zászlókkal és élővirágokkal pazar pompával és jó izléssel feldiszipált udvarán folyt le.

De a legnagyobb dísz volt az az érdeklődés, mely színültig tölté meg hölgyvilágunk legjavával a tágas helyiséget, élén a fényes és kedves társaságnak dr. **Wolafka** Nándor püspökkel.

Maga az egész vizsga bájos látványt nyújtott.

Az örömprepedő leánysereg szabatos tornázása zongora kíséret mellett, a bevonulás dallal, fehér-kék egyenruházatban. Igazán meglepte a nézőket az a szabatos is, melyet a növendékek a bemutatott szerekekkel való szabadgyakorlatok kivételével tanusítottak.

Az egyes osztályok tanítónők vezénylete mellett természetesen kor szerinti gyakorlatokat végeztek. Így: az I. osztályban gyakorlatokat *Fulgentia*, a II-ik osztály botgyakorlatokat *Alfréda*, a III-ik osztály labdagyakorlatokat *Fulgentia* s végül a IV. osztály buzogány és botgyakorlatokat végeztek *Theophila* nővérek vezetésével.

A közönség rendkívül és ismételt tetszéssel és elismeréssel kísérte az egész vizsgálatot, boldog öröme a növendékeknek és büszkeségére a derék tanító-nővéreknek.

Az apróság vizsgáját a tanítónőképző III évfolyamának kitűnő és már nagyobb szabásu tornavizsgálója követte, melynél többet és szebbet igazán túlzás volna kívánni.

Öszintén örvendünk a derék intézet e részben is szép és eredményes sikereinek.

Vizsgálati sorrendek. A debreceni evang. reform. egyház leánynevelő intézetében az 1902—1903. iskolai évet záró vizsgálatok az igazgatótanács folyó évi május hó 9-én 447. szám alatt hozott végzése szerint a következő sorrendben tartatnak. A) Az elemi iskolában június hó 18-án az I. és II. osztálya, június hó 19-én a III. és IV. osztálya, június hó 20-án a gyakorló iskola I., II., III. és IV. osztályának növendékei vizsgálatnak meg.) B) A felsőbb leányiskolában június hó 15-én az I-ső, június hó 16-án a II-ik június hó 17-én a III-ik, június hó 18-án a IV-ik, június hó 19-én az V-ik június 20-án a VI-ik osztály növendékeinek vizsgálatai tartatnak, C) A tanítónőképző intézetben I. Osztályvizsgálatok: június hó 14-én a IV-ik, június hó 15-én az I-ső június hó 16-án a II-ik, június hó 17-én a III-ik osztály tantárgyait hallgatók tesznek osztályvizsgálatot. II. Képesítő vizsgálatok: június 4 és 5-én esetleg 6-án írásbeli, június 12 és 13-án próbatanítás június 22-től 26-ig bezárólag szóbeli vizsgálatok. A képesítő vizsgálatok kezdetének ideje reggel 9 óra. Június hó 14-én délután 4 órakor évről ünnep. D) Magántanulók vizsgálatok június hó 27-én írásbeli, június 29-én és 30-án szóbeli. A magántanulók kötelesek mindennemű írásbeli dolgozataikat, kézi munkáikat, rajzaikat a vizsgáló-bizottságnak bemutatni. Az írásbeli vizsgálatra az idegen nyelvek szótáráival, olvasó könyveikkel író- és rajzszerikkel ellátva kötelesek reggel 8 órakor megjelenni a tanintézetben — Kossuth utca 33. sz. — Szóbeli vizsgálat előtt bejelentik, hogy az új tanterv, vagy ezen tanintézet Ertesítője szerint készültek-e a vizsgálatra.

EGYLET.

* **Felhívás.** Tisztelettel kérem a Debreceni Dalegyelet működő tagjait, hogy a péntek esti dalórán (5-én este fél 9 óra) teljes számban megjelenni méltóztassanak. Debrecen, 1903. június 4. Csurka István d. e. titkár.

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmuseum nyitva minden vasárnap keddnapon d. e. 9—12-ig.

Június 5. Városi közigazgatási bizottsági ülés d. u. 3 órákor.

Jun. 7. A Csokonai-kör közgyűlése.

Június 10. A közigazgatási tanfolyam hullzó nyári táncmulatsága a nagyerdői Vigadóban

Június 8. Hajdumegyéi közigazgatási bizottságának ülése d. e. 9 órákor.

Június 9. Városi közgyűlés.

Június 13. Jogász-mulatság.

Rákóczi kiállítás Kassán.

— jun. 5.

A nagy Rákóczi dicsőséges emléke foglalkoztatja a magyar társadalmat. — Kassán, július 26-án fogják a Rákóczi ereklyekiállítást megnyitni, természetesen illő fényvel és hazafias emelkedettséggel a nagytörténelmi alak dicső emlékének megfelelően. Külömben is Kassa történelmi szereplésének ugyszólván gócpontja, ide futnak össze történelmi emlékének számai és minden hagyománya.

S mindez megokolta is tette, a Rákóczi ereklye-kiállítás létesítését, melyet immár fentjelzett időben megis nyitnak.

A megnyitás meghatározott rendje szerint.

Július 25-én fogadják a kiállítás védnökeit, diszelnökeit, küldöttségeket és vendégeket.

Aznap délután a történelmi társulat a városháza nagytermében diszközgyűlést tart.

Este a színházban diszeldadás lesz 26-án délelőtt 10 órákor pedig a városháza nagytermében a város törvényhatósága diszgyűlést tart, melyen az ünnepi beszédet Kozma Vince városi főjegyző mondja.

A diszközgyűlésen a Rákóczi kör kultuszának több ápolóját diszpolgárrá választják, s határozatot hoznak Rákóczi hamvainak hazaszállítására és a kassai domban való elhelyezése iránt.

Aznap este a színházban ismét diszeldadás lesz.

A megnyitásra külön meghívót küldenek a főrendiház és a képviselőház összes tagjainak, a minisztereknek, az Egyetemeknek, a M. kir. Tudományos Akadémiának, a Történelmi Társulatnak, a Nemzeti és Iparművészeti Muzeumoknak, a Muzeumok és Könyvtárak Országos Felügyelőségének, a Nemzeti Szalon, Képzőművészeti társulat, Országos Ipar-egyesület, szomszédos vármegyéknek és a sajtónak.

Ennyi az eddigi megállapodás. Az ünnepség részleteit a végrehajtó bizottság dolgozza ki.

* Dr. Vutkovich Sándor Debrecenben.

Dr. Vutkovich Sándor, a pozsonyi jogakadémia tudós tanára, a pozsonyi Toldy-kör elnöke, ismert jeles író, a Nyugatmagyarországi Híradó alapítója, tegnap nejével együtt Debrecenben időzött. A kiváló tudós az irodalomtörténeti és a 48-as emlékek iránt érdeklődött. Megtekintette a szatmári békéről nevezetes Komáromi házat, Csokonai szülőházát és szobrát, a piac-utcán Fazekas Mihály, a Ludas Matyi szerzője nevével ékesített házat, a

Széchenyi-utca 1. sz. alatt azt az épületet, hol a szabadságharc idején a főrendiház ülésezett. Megnézte Petőfi lakóhelyét, a középületeket, az ős kollégiumot. Majd a Nagyerdőre hajtatott s általában őszinte elismeréssel nyilatkozott a város szépségéről, nevezetességeiről és a Csokonai-kör működéséről, mely Debrecenben az emlékek megjelölésével fejlesztette s ápolja a történelmi s nemzeti értéket. A kitűnő író ma reggel tovább utazik; kijelentette azonban, hogy az ősz elején hosszabb időre visszatér, a mikor levéltári kutatásokra szentel időt s valószínűleg a gazdasági tanácsos szives kalauzolása mellett kirándul a Hortobágyra.

* A Csokonai kör közgyűlése. A Csokonai-kör június 7-én, délelőtt 10 órákor a Kereskedőtársulat dísztermében tartja évi rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozata ez: 1. A választmány évi jelentése. 2. A számvizsgálók jelentése az 1902 dik évi pénztári forgalomról. 3. Az 1903. év költségelirányzata. 4. Esetleges indítványok. 5. Tisztviselők, számvizsgálók és választmányi tagok választása.

* Háziezredünk a hadgyakorlaton.

Július 22-én indul el a 39-ik gyalog ezred a nyári nagy hadgyakorlatokra. Ez évben Aradmegyében lesznek a gyakorlatok, még pedig a király jelenlétében s így előreláthatólag nagyszabású lesz a hadgyakorlat. A hadtest összpontosítás helyül Radna-Lippa van kitűzve s a napokig tartó gyakorlat is akörül fog lefolyni.

* Tézene. Tegnap délután tartotta meg a 39-ik gyalogezred kiváló zenekara ez idén 4-ik tézzenéjét a Nagyerdőn. A tézene 5-től esti fél 7 óráig tartott, mint mindig, ugy most is, nagy és fényes közönség hullámozott — főleg a hölgyek — a nagy erdőn, hallgatva e gyönyörű helyen a kétszeresen szebbé váló zenét. Nem is csoda, hiszen ugyszólván egyetlen üdülő és szórakozó helye ez a városnak.

* A gyámpénztári esethez. Tegnap számunkban megemlékeztünk arról a váratlan pénztárnokváltásról, mely a gyámpénztárban történt. Ezzel kapcsolatosan közleményünkben hirt adtunk arról is, hogy a pénztárvizsgálat előtt való napon mikor Mihalovits Gyula helyettes pénztári ellenőr hivatalát elfoglalta, a pénztárkészletet Bészler Károly tb. főjegyző, árvaszéki elnök és Hanke Lajos felfüggesztett gyámpénztárnok előtt megolvasták. Akkor is ott volt a 150 darab arany három csomagban, de nem bontották fel, így nem is győződhetek meg arról, hogy a csomagokban 20 koronás aranyak helyett 20 filléressek vannak. Mint illetékes helyről írtesülünk, ennél az átadásnál Bészler Károly árvaszéki elnök nem volt jelen, hanem dr. Medgyaszay Dezső árvaszéki h. elnök, ki meg is kérdezte a helyettes ellenőrtől, kívánja-e a csomagokat felbontani, mire az tagadó választ adott.

* Kamarai közlemények. A kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdeklődők figyelmét a következő pályázatokra, azon megjegyzéssel, hogy esetleges bővebb felvilágosítást minden érdeklődő részére, a hivatalos órák alatt d. e. 9—12 d. u. 3—5-ig szívesen ad. — A M. A. V. igazgatóság 6500 drb. üres repceolajos hordók eladására árlejtést irt ki. Ajánlatok 1 korona bélyeggel látandók el és július 3-ig nyújtandók be. (Budapest Andrassy ut 73 sz. II. em. 43.) Bánatpénz 5 százalék. — A m. kir. áll. vasgyárak központi igazgatósága különféle gépek részére szükséges savtalan repce olaj szállítására pályázatot nyitott. Ajánlatok nevezett központi igazgatósághoz (Budapest Kőbányai ut 21) nyújtandók be. Bánatpénz 10 százalék. — A nagyszőlősi kir. tanfelügyelőség a Sásvári elemi iskola építése alkalmával teljesítendő munkálatokra 9775 kor. 75 fillér keretében június 22-én d. e. 9 órákor versenytárgyalást tart. Ajánlatok a nevezett hivatalhoz az említett ideig okvetlen benyújtandó. Bánatpénz 5 százalék. — A szolnoki törvényszéki elnök kőmives javítási munkálatokra 3750 kor. 76 fill. erejéig árlejtést nyitott. Az ajánlati versenytárgyalás június 22-én d. e. 10 órákor a törvényszéki épület I. em. 33 ajtó fog megtartatni. Ajánlatok tehát eddig a fenti elnökhöz nyújtandók be. Bánatpénz 5 százalék.

* Anyakönyvi hírek. Lapunk tegnapi számában közölt kimutatás óta a következők haltak el városunkban: Nagy Mária r. kath. 20 hónapos, Korniss Irén ev. ref. 5 napos, Salánki Mária ev. ref. 16 éves, Borsos Mária ev. ref. 10 hónapos Kiss Imre ev. ref. 20 hónapos.

* Köszönetnyilvánítás. Az Egyetértés önképző-dal- és zeneegylet f. évi május hó 30-án tartott műkedvelői előadása alkalmából el nem mulaszthatjuk, hogy ez uton is köszönetet ne mondjunk Varga József ur butorkereskedőnek, Németh András ur vendéglősnek, Boros Testvérnek urak női divatáru üzlet tulajdonosának és Wolfram Ferenc ur órásnak, hogy az előadáshoz szükséges kellékeket kölcsönképen átengedni szívesek voltak. A rendező bizottság.

* A m-szigeti állatvásár. A máramarosszigeti állatvásárt a földmivélsügyi miniszter engedélye folytán június 8. és 9. napjain akadálytalanul megtartják.

* Takarékos jogász. Így elseje tájt az a csoda is megtörténik, hogy a jogászyereknek is akad egy-két m. kir. váltópénze. Kinek 10 kor. kinek még kevesebb, De ki tud úgy uraskodni, mint a jogász, ha pénze van. El is uraskodják persze egy nap alatt. Tegnap éjjel is ugy volt. Jókendvü jogászyok üldögéltek a Bika kávéházban s addig nézegettek a pohár fenekére, míg forogni kezdett velük a kávéház gyönyörűen ujja festett menyezete. Vagyis magyarul berugtak. Mire berugtak elfogyott a pénzüik is. Szegényen, de annál vidámabban ballagtak haza, csak ugy hangzott a széles piac utca.

Egyikőjüket, a ki idevaló fiu, az édes apja fogadta otthon. Mondjuk, hogy nyájasan, de azt mégis csak szemére hányta, hogy megint elverte minden pénzét.

— Hej! pedig nehéz az élet fiam.

A reményteljes csemete megütözve néz apjára s neheztelő hangon felel:

— Sose korholjon édes apám, most is 50 koronát takarítottam meg.

— ?

— Hát tetszik tudni a mint jövök egy utcán, ott látom kiírva, hogy: „ezen hely bemocskolása 50 korona pénzbírság terhe alatt tilos.” Csak azon csodálkozom, hogy kétszer is kiírták egymás mellé.

— Nos?

— No és én megtakarítottam az ötven koronát.

* **Meglopták Magyar Kálmánt.** Egyik legkedvesebb muzsikusa Debrecennek Magyar Kálmán. Messze földön nem tudják olyan szépen muzsikálni azokat az édes bus magyarnótákat, mint Kálmán. De schasem játszott talán olyan igaz érzésből mint tegnap este a Bikában. Abrándos, mély tekintete messze merengett a távolba, sirt a hegedűje s szinte látszott a borongós felhő, mely lelkére telepedett. Mert nagy bánata van szegény Kálmánnak. Tegnap délelőtt, mikor még javában aludt az átmuzsikált éjszaka után, Teleki utca 102 számú saját házában, valaki ellopta 300 koronáját és arany óráját. A délutáni órákban tett jelentést Magyar a rendőrségnél, elbádván, hogy gyanuja egy varrógép ügynökre esik.

* **Házi mulatság.** A Kereskedő Ifjak társulata vasárnap rendezte a már említett barátságos házi estét. Délután díjtékezés és díjkiosztás, este társasvacsora lesz Magyar Testvérek zenéje mellett a szabadban, a helyiség új kertjében. A keresk. ifjak dalosköre is közre fog működni. Meghívókat nem küldtek szét, a miért is ezuton hívja meg a társulat az érdeklődő közönséget.

* **Szabó munkások bálja.** A magyarországi szabó munkások debreceni 11-ik szakosztályja június 13-án a Margit-fürdő disztermében bált rendez. Belépti díj 1 korona 20 fillér. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre válthatók. Ott és Marsal és Füstös Testvérek üzleteiben. A mulatságon Kiss Gyula zenekara játszik.

* **Harcias asszony.** A Sziv-utcai Jakosok ékes látványának voltak szemtanúi tegnap délután. A 4-ik számú háznál lakó Sándor Józsefné majd egy teljes óra hosszáig püfölte a róla szolgálatban lévő Csécsi Rebekát s egy nyújtófával majd eltörte a derekát. A nézők közül, mint a hogy szokás nálunk, senki sem avatkozott a dologba. Valószínűleg csak azt sajnálták, hogy a szegény leány ellenállás nélkül tűrte az ütlegeket s így nem lehetett tanui az olyan érdekesítő hajcibálásnak, karmolásnak és sikoltozásnak a mi az asszonyverekedés elengedhetetlen kelléke. Sándor Józsefné ellen a rendőrség vizsgálatot indított.

* **Belőrés a Sestákertben.** Nemrég fogta el a rendőrség a Széchenyi-utcai kertek betörőjét, most ismét hasonló ügyben nyomozhat. Hadházi Kiss Józsefné sestakerti lakásába ismeretlen tettes fényes nappal betört s minden elvihetőt magával vitt. Kárpótlásul 1 ásót hagyott csupán ott, a mivel az ajtót kifeszítette. Ez az ásó az egyetlen utbaigazító bűnjel a rendőrségnek. A betörő mintegy 400 korona értékben annyi mindent magával vitt, hogy a közül a sok tárgy közül talán feltűnik valahol valami s nyomra fogja vezetni a rendőrséget. Mástkülönb az is utbaigazításul szolgálhat a nyomozásnál, hogy a betörő mindenféle pipere-tárgyat, mint pl. hajkefét, bajuszkötőt, tükröt, esziahuzót stb magával vitt s így valószínűleg elegáns megjelenésű férfi lehet.

* **Megszökött sikkasztó.** Schlésinger Ferenc még csak 16 tavaszt élt természetesen a megfelelő nyarakkal, öszökkel és telekkel, de fiatal kora dacára ismertette nevét a hazában. Sikkasztott, még pedig nem kevesebbet mint 1200 koronát. A sikkasztás elkövetése után megugrott s még csoda, hogy a vállalkozó szellemű ifju nem hölgytársaságban utazik, holott ez a sikkasztóknak már bevett szokása.

A rendőrség országosan körözötti s most kíváncsiak vagyunk rá, hogy hagyja-e magát Schlésinger elesipni.

* **Gyermek arcképe.** A legkedvesebb emlékek közé tartozik a család szomfényeinak, a gyermekeknek növésük, fejlődésük idején minden esztendőben egyszer-kétszer való lefényképezése. Ezek a fényképek később a család legbecesebb emléktárgyai, épen ezért nagyon elterjedt szokás, hogy a gyermekeket a szülők — kivált így nyár elején — elviszik a fényképészhez. *Balkányi Antal* debreceni fényképész műterme ilyenkor valóságos gyermekkiállítás. — *Balkányi* ugyanis gyermekfelvételekben jeles specialista s nagy kedveltségnek örvend. Természetesen a felnőttek arcképeit is művészi kivitelben készíti.

x **A Circus Henry.** Ma reggel 8 órakor 25 vagonból álló külön vonaton érkezik meg, hogy 10 napra terjedő előadásait itt megkezdje. Saját óriási ponyvasátrát, mely magában véve is látványosság a széna-vásártéren állítja fel. A megérkezés után 15 perccel az összes lovak a vasuti kocsikból a cirkuszhoz vezettetnek, ennek megtörténte után a nagy panoráma kocsik, a melyben a jelmezek, ruhatár, szerszámok és hámok vannak ártételek a cirkuszhoz. A cirkus saját 45 emberből álló munkás csoportja által, melynek élén egy építész áll, 5 óra alatt teljesen felépítették. A cirkus a főépület, előcsarnok, a hol a buffet is van, továbbá a ruhatár és szerszámok részére külön sátorból áll. — Ezekén kívül vannak meg az istállók és az elefánt-sátor. Az egész hatalmas tábor villanynyal világítatik. A lovarda rossz idő ellen védve van és így a hirdetett előadások rossz idő esetén is megtartanak. Rendkívül kényelmes ülések. A cirkusban 3000 ember elfér. A társaság 120 elsőrangú művész és művésznőből áll. A corps de ballet 30 hölgy, 90 ló a legnemesebb fajból és utólérhetetlen idomítású *Blondin* óriási elefánt, a világ legjobban idomított négy lábujju, 3 mtr magas 3000 kgr. súlyu, 1 méter hosszú agyarakkal. 10 eredeti bohóc és ostoba *August*. Saját 22 emberből álló (vonós) zenekar. Nagyszerű kiállítású néma képletek. Remek gyakorlatok stb. Jegyek ülőhelyekre mártól kezdve előre válthatók. *Schwarz D.* dobánytűzsdében a városházzal szemben. A cirkus csak 10 napig marad itt és ezt nem is hosszabbíthatja meg, mert szeptember végéig *Nyíregyháza*, *Kassa*, *Miskolc*, *Szolnok*, *Kecskemét*, *Cegléd*, *Szeged*, *Szabadka*, *Baja*, *Zombor*, *Pécs*, *Kaposvár*, *Varasd*, *Eszék*, *Zágráb*, *Székes-téhervár*, *Sopron*, *Szombathely*, *Győr*, *Budapest*, aztán *Bécs*, *Drezda*, *Lipese*, stb. stb. kell játszania. A lovonat az előadás előtt és után a cirkuszig közeledik. Biztosra vesszük, hogy a jó emlék a mely *Henry* itteni működéséhez fűződik fokozni fogja a közönség érdeklődését. Holnap este pont 8 órakor disz-megnyitó előadás.

x **Fűszer és vegyes** üzletében egy fiatal szolid segéd e hó 15-ére alkalmazást nyerhet *Wunderle Ernő* varga utca 35.

x **Új szálloda Debrecenben.** Debrecen főterén, a *Dréher* sörcsarnok emeleti helyiségeit *Márkus Jerő* vendéglős modern szállodává alakította át. Az új szállodát a mely izléses berendezésével mindenkit meglep *Központi* szálloda eimen május 31-ével adta át a forgalomnak. *Márkus Jerő* neve garancia arra, hogy az új szállodában a közönség olcsó szobákhoz pontos és előzékeny kiszolgáláshoz jut.

Az *Arany Bika kávéházban* ma este a Magyar Testvérek zenekara játszik.

Debreceni séták.

Ijjukoromnak illuziói közé tartozott először, író ujságiróvá lenni; másodsor: Debrecenbe jutni állandó lakónak.

Nos és teljesült mind a kettő.

Íróember és ujságiró lettem: Hogy milyen? . . . Mit tudom én, hiszen *Mikszáthot* is sokkal többen nem olvassák, mint olvassák, hát miért lenne éppen reám jellemző a — *nem olvastatásom*? Aztán Debrecenbe is kerültem állandó lakónak. Már a mennyire a felhő, a vándormadár, az asszonykegy és az ujságiró állandó lehet.

Szóval itt vagyok! És jól érzem magam.

— Nos! kérde szerkesztőm, hogy tetszik Debrecen!?

— Nagyon! Nem csalódtam. Széles az utcája, a házai, az ege, a módja és embereinek a jókedve is.

— Szépek a lányai, jó a cigánya, olcsó benne az élet és ráadásul még adósságom sincs benne, hát hogyne tetszenék, hát hogyis ne érezném itt jól magamat; hiszen: magyar ember vagyok én is. Nyakus és szokimondó.

Es tetszik e tudni, hogy mi emelte nekem olyan magasan az eget felé e várost és népét?

A Csapó utcát, a Péterfia utcát, a Nagyerdőt, meg a Hortobágyot kék egével és a világvegéig elterjedő és szabadon futó síkjával? . . .

A költők királya, a magas röptű író sas *Jókai Mór*.

Es bizony mondom nem csalódtam. Első nap a népe, másnap e város képe és a Nagyerdő vissza is riogattak az ő csodás alkotásainak zengő-bongó és festői világába.

Oly szép ez a nagyerdő! Nem is erdő ez, hanem a természetnek egy gyönyörű költeménye.

Tele mesterkedetlen füvel, fával és virággal és madárdallal.

Költészet és az egészség ragy, isteni othona ez. Ennek a kedveért szerettem jegyet is a helyi gőzösre és ennek a kedveért járok ki belé mindig — gyalog!

Mert ami derék helyi vasutunk mindig késik és csak egyet tart be pontosan, — a füstölést.

Es csoda-e aztán, ha Debrecenbe indulásomkor a kérdezősködő ismerősöknek, hogy hová megyek, azt válaszoltam:

— Debrecenbe — római pápának!

Most bár ez képtelen állapot volna is, de én még ezt is elvállalnám — a kedves Debrecenért.

Miért ne, mikor az ugyis olyan igen nagyon — lehetetlen.

Már minthogy én pápa lehessenek, *Kálmán Magyar* Rómájában, ahol olyan nagyon vágyik az ember — élni! Holott az anyaszentegyház éppenséggel sok-sok penitenciát kíván! . . .

Könnnyű neki, hiszen mindig is vele van a — jó Isten!

De minket meg olyan sokszor hoz kísértetbe a szívünk meg testünk, hogy bizony a jó Isten se haragudhat néha, hogy — megfélekedzünk!

Mert hát minék is van lány, dal,
bor és szerelem, meg Debrecen — a vi-
lagon!

Sziporka Zsolt.

TÁVIRATOK.

Fenyvessy főispán temetése.

Budapest, június 4. Veszprém vármegye főispánját, Fenyvessy Ferencet, ma délután 4 órakor temették el a közönség nagy részvétel mellett a kerepesi temetőbe. Az elhunyt főispán ravatalára tömérdek és szebbnél-szebb koszorút küldtek a többek között: Veszprém vármegye, a megye tisztikara, Veszprém város közönsége, a Győr—Veszprém—Dombóvári vasút részv. társaság, a Ferencsatorna igazgatósága, a Veszprém vármegyei tüzoltó szövetség, a veszprémi takarékpénztár, Hegedüs Sándor és neje, Bezerédj Viktor és családja, Horánszky Lajos és családja, a Nessi család, Kolozsváry József és neje, a Vértessy család, az Ováry család, a pápai Jókai-kör, Sült József és családja. A beszentelést Hornig Károly veszprémi püspök helyettese Jánossy Gusztáv címzetes püspök, — az ismert író — végezte d. u. 4 órakor. A gyász alkalmából a családhoz tömérdek részvét nyilatkozat érkezett, köztük van Hornig Károly kath. és Antal Gábor ref. püspök, a veszprémi káptalan, továbbá Veszprém város a megye számos testülete és egyeséi.

A reformátusok egyetemes gyűlése.

Budapest, június 4. Az ev. reformátusok rendkívüli konventje ma folytatta tanácskozásait. Az egyetemes konvent központi épülete dolgában még nem hozhattak határozatot. A tanárok s tanítók fizetésrendezése ügyében elhatározták hogy felterjesztést nyújtanak be a kormányhoz segély iránt. Ezután áttért a konvent azsinat elterjesztendő törvény tervezetre. A kerületekből beérkezett tervezeteket álltalánosságban jóváhagyták. Végül a megoldásra váró nagyfontosságú s előkészületek igénylő ügyek miatt nagy többséggel elhatározták, hogy a zsinatot nem az idén, hanem a jövő esztendőben tartják meg. A konventet azonban még az idén összehívják.

A budapesti postatolvaj.

Budapest, június 4. A rendőrség az összes detektívekkel ma egész nap Micsinai Mihályt a tolvaj postakocsist kereste. A kocsi Rákosfalva közelében megtalálták. Hivatalos kimutatás szerint fél millió koronánál több pénz volt benne. A tolvaj azonban a pénz nagyobb részét nem tudta elvinni, csupán egy vasládát vitt el, melyben 98000 korona arany-pénz volt. Feszegette a ládát, de beletört a kulcs, melyet a postakocsin megtaláltak. A ládáról Siket Traján postaigazgató azt állítja, hogy rendkívül erős, finom munka, szinte feltörhetetlen. Szerinte a tolvaj csak úgy férhet hozzá, ha felrobbantja. A rendőrség megtett minden intézkedést a tolvaj kézrekerítésére, de ez eddig nem sikerült. Este azonban elfogták a kocsi öcsését Micsinai Béla huszár közlegényt, akiről kiderült, hogy tud a lopásról, tehát ösmeri bátyja hollétét.

Megostromolt üzletek.

Szabadka, június 4. Az itteni rőfös és rövidáru kereskedők megállapodtak abban, hogy ezután üzleteiket a déli

órákban két óráig zárva tartják, este pedig 7 órakor pontosan becsukják. Ennek dacára többen nyitva tartották üzleteiket a megállapított időn túl is, mire egynehány segéd nagyeszmó esőseléssel szövetkezve megostromolták az üzleteket, az ablakokat és kirakatokat bevették s beakartak hatolni az üzletekbe is s egy kereskedőt fején súlyosan megsebesítettek. A kivonult rendőrség kardlapozva kergette széjjel őket s többeket letartóztatott.

A püspökök vendége.

Szombathely, jun. 4. Szendrei Strassnoff Ignácot, a ki Vértessy Géza miniszteri tanácsosnak adta ki magát, napokig vendége volt Bende nyitrai és dr. István szombathelyi püspököknek s tőlük több 1000 koronát esalt ki, a törvényszék ma 2 év és 9 hónapi fegyházbüntetésre ítélte.

Gabona tözsde.

Budapest, június 4. Buzakinálát mérsékelt vételkörü korlátolt. Nyugodt irányzat mellett 30,000 méternázsza került forgalomba tartott áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő: esős.

Buza októberre	7.52—53.
„ novemberre	0.00—00.
„ decemberre	0.00—00.
Rozs októberre	6.51—52.
„ októberre	0.00—00.
Zab októberre	5.44—45.
„ novemberre	0.00—00.
Tengeri 1904. májusra	5.29—30
Tengeri júliusra	6.33—34
„ aug.	6.38—39
Repce augusztusra	12.30—40

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Az elsikkadt bizomány. Nagy Jakab jómódu mészáros mesternek nem kevesebb mint 10 husmérő széke van városunkban. Hogy aztán a kevésbé szerencsés módu embereknek is juttasson a kenyérből, hát azt teszi hogy bizományba is ad húst árulni. Ilyen bizományosa volt Bikfalvi Imre is, ki azonban rutul visszaélt bizalmával. — A százalékos jutalék ellenében eladott husnak ugyanis 312 korona és 72 fillért kitevő árát elikkasztotta. A kir. törvényszék mai tárgyalásán ugyan megvett tulajdonául állította a húst, melynek ára eltulajdonítását sikkasztásnak be nem ismerte. A kir. törvényszék azonban beigazoltnak találta a vádat és Bikfalvit — aki felebbezett — egy havi fegyházra ítélte.

§ Fizetésektelenség. A bécsi hitelző védegyület jelenti, hogy Friedmann Ignác előbb Kepes és Friedmann cég alatt fennálló bazar fizetésektelenn lett.

Regényosarnok.

Egy veréb.

Írta: Malonyai Dezső.

(Folytatás.) 3.

Igazít hát Nina néni, a takaróján, az éjjeli méces az ágy mögé teszi, kinyitja az egyik ablaktáblát (behallatszik az ezüstös nyárfalombok susogása) és a spanyolfalat úgy majd reggel, mikor fölébred, arra essék az első pillantása. Egy sor cica mosakodik azon, tiz fehér angora, mert minden esztendőben ra-

gasztottak rá kettőt, a születése napján.

Czeecil néni már éppen készült utána. Zsörtölődve fogadta őt lent a szalomban.

— Hát van lelked, te Nina? . . . Tudom, hogy megesekoltad! Még főlebrszted szegénykét.

— Ne félj, tőlem ugyan alhatik! Ugy is elemésztitek ti azt a gyereket időnap előtt.

— Ugyan, hogy mondatsz már ilyet?

— Azért mondom, mert így van, — szólott csaknem szigoruan Nina néni és leült a kandalló mellé; olyan borzongó apró mozdulatokkal helyezkedett el a szék zöld selyempárnái közé, mint a tyúk mikor fészket váj magának a napsütötte porban.

Cecil néni, ölében az aranyesattos bibliával, megvárta, a míg jó kényelmesen elhelyezkedett s akkor szólt sőhajtva:

— A jó isten a megmondhatója Nina, hogy mivé lenne szegényke, ha rád bízták volna.

— Hogy mivé? . . . Hát azt hiszed hogy a te Szent-Páloddal, meg a Szent-Pétereddal beéri? Te azt gondolod, majd imádkozik veled, míg meg nem vénül? . . . No barátom, abból ugyan semmi sem lesz!

— Nina! Nina! Milyen republikánus hangon beszélsz te.

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR.

Fix fizetéssel

alkalmazást nyernek oly intelligens megbízható egyének, — nők is — kik gyermekbiztosítással kívánnak foglalkozni.

A szakmába járatlanok be lesznek oktattva.

Közelebbi felvilágosítás Wallerstein Fülöp fia cégénél (Piacz-u. 24.) nyerhető.

Becses figyelmükben ajánlom a kert tulajdonosoknak és virág kedvelőknek

miután most kiültetési ideje van a dusan berendezett virág telepemet, a hol mindentféle virágzó és szőnyeg növények szépek és erőteljesek nagy mennyiségben olcsó árban kaphatók, mind a mellett, hogy rossz telünk volt.

Szállítást megkezdtem és megrendeléseket azonnal teljesítem, kiváló tisztelettel . . .

Paczelt János.

A csige kertben 5. sz. a. házas telek összes tartozékaival együtt eladó.

Értekezhetni dr. Nagy Kálmán ügyvéd-nél Miklós utca 21. sz. a.

Magyar királyi államvasutak üzletvezetőség Debrecen.

13221. szám.
1903

Pályázati hirdetmény tüzifa szállítás iránt.

A magyar királyi államvasutak debreceni üzletvezetősége 4000 köbméter tűzifa szállítására pályázatot hirdet.

A tűzifa 1903 évi július október hó folyamán szállítandó.

A szállításra vonatkozó részletes szállítási feltételek alulírott üzletvezetőségénél megszerezhetők. — A szállítás a m. kir. államvasutaknál érvényben levő az anyagok és leltári tárgyak szállítására vonatkozó 122291/96 sz. általános valamint a tűzifa szállítására vonatkozó 65465/92 sz. különleges szállítási feltételek értelmében eszközözendő, mely feltételek a debreceni üzletvezetőség anyag- és leltár beszerzési ügyosztályánál, valamint a m. kir. államvasutak igazgatóságánál és minden üzletvezetőségénél naponként a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők.

Az ivenkint 1 koronás magyar okmány bélyeggel ellátott ajánlatok az alábbi külzimmal: „Ajánlat tűzifa szállításra 13221/903 sz.-hoz 1903 június hó 25 ikének déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak debreceni üzletvezetőségének I. általános osztályánál benyújtandók vagy postával beküldendők. — Bánatpénzül az ajánlott tűzifa értékének 5%-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban 1903 évi június 24 ikének déli 12 órájáig a debreceni üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál leteendő vagy postával oda beküldendő.

Fentebbi feltételektől eltérő továbbá oly ajánlatok, melyekben javítások, varakások fordulnak elő, nem különben melyek nem a kitűzött határidőig érkeznek vagy táviratilag tételnek, végre olyanok, melyekhez a bánatpénz le nem tételtek, figyelembe nem vétetnek.

Debrecen 1903. május hó 25-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnnyomás nem díjaztatik)

Kerti fecskendőt, uthengert, lóczát, asztalt; Kert- és sirrácsokat, sirkereszteket

természetben megtekinthető
MODERN minták után leg-
o o jutányosabban készít o o

Vasöntöde és Géplakatosság

— Péterfia végén, a hadházi utcában. —

Ugyanott a legtokéletesebb

kutszivattyuk

és minden építkezési vastárgyak
olcsó gyári áron kaphatók!

A legjobb arc-
szépitőszert a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan. } Kitűnő toillet szappanok a

Epe-szappan. } o kenőcs használatához o

Serail-crème. nappali használatra. =

Serail-puder. Kiváló finom arcpor
három színben, fehér, rózsaszín és krém
1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Főraktár: Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovits
Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László,
Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Jéna és Jóna
urak drogueriájában.

Kapható továbbá a készítőnél: ROZSNYAI MATYÁS gyógyszerésztárában,
Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerésztárban.

... 50 évi siker ...

ESZÉKI
ARCKENŐCS
és eszéki
Szalvator
... szappan

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr
összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

DIENES J. C. „Szalvator”
gyógytárabó

Eszéken, Felsőváros.

1 tégely eszéki arckenőcs ára 70 fil. és 1 korona
1 drb. Szalvator-szappan „ 1 korona
1 tégely kézi paszta „ 1 kor 20 fillér
Lyon rizspor kis doboz 1 kor., nagy doboz 2 kor

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkotórészektől és megfelelnek tökéletesen a 71,012 számú
o o o B. m. rendeletnek o o o

Főraktár Budapest

Török József

gyógyszerésznél

VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

Csak 10 napig!

Henry Cirkusz.

A széna vásártéren,
a hatvan-utcai vas-
uti állomás mellett

Debreczenben

Megnyitó előadás

június 5. pénteken.

Csak 10 napig!